

איהו רְזָא (שם כז א) ותְּכַהֵן עֵינֵינוּ מְרָאוֹת, בְּאֵלֵין מְרָאוֹת דְּאַחְזִיאוּ לֵיהּ בְּמַעֵי אַמְיָה פְּמָה נְהוּרִין, פְּמָה דְחָמָא יַחְזַקְאֵל בְּמִרְכְּבָה, לְכָל יְנוּקָא אַחְזִיין לֵיהּ כְּפּוּם דְרַגְיָה, אַחְזִיין לֵיהּ מְאַתֵר דְאִיהוּ נְשַׁמְתִּיה, דְאִי יִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא וּבְפִקוּדֵין, דִּינְהִיר הֵהוּא אַתֵר דְאַתְנַטִּילת נְשַׁמְתִּיה, בְּכַמָּה נְשַׁמְתִּין.

וְאִין נְחַתִּין בְּגִיגְיָה פְּמָה מְרַכְבוֹת, וְאוּלְפִין לֵיהּ כָּל אוּרֵייתָא, וְאִי אֲשַׁתְּדַל בְּהָ אַדְפִיר לֵיהּ כָּל מָה דְהוּוּ אוּלְפִין לֵיהּ בְּמַעֵי אַמְיָה, לְבַתֵר אַחְזִיין לֵיהּ גִּיהֶנָם, דְאָם עֶבֶר עַל פִּקוּדֵי אוּרֵייתָא מְהוּ עוֹנָשָׁא דִילֵיהּ, פְּמָה דְאַחְזִיאוּ לֵיהּ אַגְרִיָה, לְבַתֵר דְנַפְיָק מְמַעֵי אַמְיָה סְתִים (דף קלז ע"א) עֵינוּי מְפַל אֵינוֹן נְהוּרִין, פְּמָה דְאַתְמֵר וּתְכַהֵן עֵינֵינוּ מְרָאוֹת, וְאֵלֵין תְּהֵ"וּ וְבַה"ו, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תְהוּ וְבָהוּ וְחֶשֶׁךְ וְכו', וְהִכִי אִיהוּ מָאן דְלֹא אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, עֵינוּי סְתִים מְעַלְמָא דְאַתִי, בְּתֵר דְאַשְׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, מִיָד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, דְנְהַרִין לֵיהּ בְּנְהוּרָא דְהֵהוּא עַלְמָא, מִיָד דְאַזִּיל לְהֵהוּא עַלְמָא, מִיָד יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֶתְפַּנְשַׁת נְשַׁמְתָא לְאַתֵר חַד, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (קהלת יב ו) וְהַרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה, וְגוֹפָא אֲשַׁתְּאֵר יַבְשָׁה, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה, לְבַתֵר דְאַתְפַּנְשַׁת נְשַׁמְתִּיה, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִימָא לְשַׁכְּינְתָא, תּוּצָא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מָאן חַיָּה אֵלֵין חִיוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְנְהַרִין לֵיהּ, דְנְחַתִּין לֵיהּ לְקַבְּלָא לֵיהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים צא ב) עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶהּ וְכו'.

וְעוּד תּוּצָא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְקַבְּלָא לֵיהּ, לְמִינָהּ דָּא בַת זוּגְיָה דְאַתְיִיהִיבַת לֵיהּ בְּהֵהוּא עַלְמָא, בְּהֶמָה וּרְמֶשׂ וְחִיתוּ אֶרֶץ לְמִינָהּ, פְּמָה חֵיילִין וּמִשְׁרֵיין לִיקְרִיָה, וּלְבַתֵר אֶפִיק לֵיהּ אֵילָנִין וְעֶשְׂבִין בְּגִנְתָא דְעַדן, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאֶרֶץ וְכו', כָּל מָה דְאַתְבְּרִי בְשִׁית יָמֵי בְרָאשִׁית כְּלָהוּ מְזוּמָן לֵיהּ בְּהֵהוּא עַלְמָא, בְּגַן עֵדֶן עַלְאָה וְתַתְּאָה. דְבָר אַחֵר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, דָּא סְפָרָא דְחֲנוּךְ נְעֵר, דְעַלִּיהּ אַתְמֵר (בראשית ה כב) וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וְאֵינְנוּ פִי לְקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאַמְאֵי קְאָרִי לֵיהּ תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֶלָּא הֵכָא רְזָא דְגִלְגּוּלָא, תּוֹלְדוֹת אָדָם אַתְקֶרִי, דְמַגְיָה נֶפֶק, וְאִיהוּ הוּוּ תּוֹלְדָה דִילֵיהּ, וְאַמְאֵי אַתְקֶרִי נְעֵר, אֶלָּא הֵכָא רְזָא (איוב לג כה) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו, פְּמָה דְהוּוּ בְּקַדְמִיתָא לְעֵילָא, וּלְבַתֵר נְחִית בְּהֵהוּא דְאַתְמֵר בֵּיהּ (בראשית לו ב) וְהוּא נְעֵר אֶת בְּנֵי כְלָהָהּ וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְבַתְּם רָעָה, מֵאִי דְבַתְּם רָעָה אֶלָּא דְהוּוּ מַגְזָעָא (דף קלז ע"ב) דְאַלִין דְאַמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ פִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן

אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ וְתַחֲסְרֶהוּ מֵעַט מְאֹלֵהִי"ם, דִּי־הִבַּת לִיהַּ כָּל גְּנָזֵי שְׁמַיָא, וְכָל מִפְתָּחַן דִּילִיהַּ בִּידִיהַּ, וְאַשְׁלֻטִיהַּ בְּכָל דִּילִיהַּ, כְּגֹוֹנָא דְמִלְפָא דְאָמַר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק הַכֶּסֶף אֶגְדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיהַּ וְהָא עֲזִ"א וְעֲזֹא"ל הוּוּ אֵלִין, אָמַר לִיהַּ וְהָא אַחֲרֵנִין הוּוּ מִתְּפַנְשִׁין עִמִּיהַּ, אָמַר לִיהַּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ עַד דְּאֲתִיעֵץ בְּחִילִין דִּילִיהַּ לָא הוּוּ עֶבֶד לְאָדָם, דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, אָמַר לִיהַּ לְאוּלְפָא דְרַךְ אַרְץ לְבַנֵּי נָשָׂא, דְנָטִיל רַבְרָבָא עֲצָה מְדֻזְעִיר מִנִּיהַּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא רְזָא אַחֲרָא אִית הַכָּא, לְמִלְפָא דְהוּוּ לִיהַּ שְׁלִיחָא מְהִימְנָא, וְהוּוּ בְּעֵי לְמִי־הִב לִיהַּ אַגְרִיהַּ, אָמַר לְחִילִיוֹ אֲנָא בְּעִינָא לְשִׁלְטָאָה הָאִי שְׁלִיחָא דִילִי עֲלִיכּוּ, בְּגִין דְּהוּוּ מְהִימְנָא, אִי אִית מָאן דְּיַדַּע בִּיהַּ מְלָה אַחֲרָא יִימָא, בְּזַמְנָא דְלָא אֲשַׁפַּח מְקַטְרָגָא עֲלִיהַּ, אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְתוּ נַעֲשֶׂה אָדָם, בְּעִינָא אָדָם דִּיעֲבִיד פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, לְעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָה, וִי־הָא לִיהַּ אַגְרָא טָבָא, וְשׁוּלְטָנוּ עֲלִיכּוּ, וְדָא אִיהוּ (ישעיה ס כא) נֶצֶר מְטָעֵי מַעֲשֶׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר, דְּהָא מְלֹאכֵי עֲלֵאֵי אַף עַל גַּב דְּאִינוּן גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוּ, לָא עֲבָדֵי גְבוּרָה בְּפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ, דְּאִינוּן פְּלַחִין בְּהַכְרַח, וְלִית לוֹן עֲרוּבָא דְבִשְׂרָא וְיִצְרָא בִישָׂא, וּבְגִין דָּא נַעֲשֶׂה אָדָם, וְיִשְׁלוּט בְּכוּ, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב (בראשית א כו) וַיְרַדְּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְוַמְר.

וְתוּ נַעֲשֶׂה אָדָם אֲנָא יְהִיב בִּיהַּ נִשְׁמַתָּא, דְכְּתִיב בְּצַלְמֵינוּ, וְכְּתִיב (תהלים לט ט) אַף בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ, וְאַתּוּן יִהְבוּ בִיהַּ רוּחָא וְנַפְשָׁא, וְאַרְעָא אַרְבַּע יְסוּדִין, וְיַדְמָה לְכֻלָּא עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, וּמַה דְרַעֲינָא דְלַהוּי שְׁלִיט וּמְמַנָּא עֲלִיכּוּ, אַצְדִּיקוּ דִּינָא דִילִי, וִי־הָא בְרַעוּ דְלִכּוּן, דְּאֲנָא אֲשֵׁרֵי שְׁמֵי עֲלִיהַּ, וְחֻתְמָא דִילִי בִידִיהַּ, דְּאִיהוּ חוּתָם הַבְּרִית, מְלֹאכֵי דְסִטְרָא יְמִינָא בְּרַכוּ לִיהַּ, וְאַמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב (שם קג כ) בְּרַכוּ יְהו"ה מְלֹאכֵי גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוּ לְשִׁמְעַע בְּקוּל דְבָרוּ, וְדָא מִטְטְרוּ"ן, לְקַבְּלִיהַּ יוֹסֵף לְתַתָּא, וְהוּוּ אַחֲרֵנִין דְּהוּוּ שְׁנֵאִין לִיהַּ וְאַמְרוּ (שם ח ה) מַה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ, וּבְגִין דָּא וַיִּבֵּא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, וְיִשְׁנָאוּ אֹתוֹ וְלֹא יִכְלוּ דְבָרוּ לְשָׁלוֹם, וְלֹא דְּאִינוּן אֵלִין עֲזִ"א וְעֲזֹא"ל, אֶלָּא אִינוּן אַחֲרֵנִין דְּאֲתַפְּנְשׁוּ (ס"א דִּאתְכַלְלוּ) עִמָּהוּן.

(אמר המניה זה מצאתי בס"א וטוב לשומו כאן).

דְּבַר אַחַר (בראשית ה א) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם וְכוּ', זֶה תְּרִין עֶשֶׂר אֲנָפִין, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (יחזקאל א ט) וּפְנֵי אֲרִיִּהּ אֵל תִּמְנוֹן לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי שׁוּר וּגְוַמְר, וּפְנֵי נֶשֶׁר וּגְוַמְר, בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִי"ם אָדָם חַיָּה רַבִּיעֵאָה,